

Natte bijprodukten via drinknippels

Caroline van Brake/, Gé Backus, Ronald Scholten, PV

Het verstrekken van alleen wei via drinknippels is meestal niet rendabel. Vanaf 800 tot 900 vleesvarkensplaatsen is het voeren van twee of drie bijprodukten via drinknippels interessant.

Inleiding

Natte bijprodukten worden via een brijvoerin-stallatie of het 'nieuwe' drinknippelsysteem aan de vleesvarkens verstrekt. Het voeren van natte bijprodukten via drinknippels staat sinds eind 1994 in de belangstelling. Drinknippelsystemen zijn met name interessant voor kleinere bedrijven. Voor grotere bedrijven kan een drinknippelsysteem als 'tussenoplossing' dienen, bijvoorbeeld als er net in een droogvoermachine is geïnvesteerd. In dit artikel worden de investeringsbedragen en besparingen op de voerkosten van drinknippelsystemen berekend.

Investeringskosten

Het investeringsbedrag voor een drinknippelsysteem hangt af van het aantal vleesvarkensplaatsen en het aantal bijprodukten (aantal silo's) dat gebruikt wordt. Voor de berekening van de kosten bij de drinknippelsystemen is gekozen voor de bijprodukten(mengsels): tarwezetmeel (twz), tarwezetmeel en wei (twz + wei) en tarwezetmeel, wei en biergist (twz + wei + bg). Het verstrekken van alleen wei via drinknippels gebeurt al sinds jaren. De hiervoor benodigde investering

is laag omdat er geen computergestuurde mengketel nodig is en slechts één silo (zie tabel 1).

De jaarkosten van de investering bestaan uit 10% afschrijvingskosten, 4% onderhoudskosten en 8% rentekosten van het gemiddeld geïnvesteerd vermogen. De jaarkosten van de investering per kg groei zijn berekend door de jaarkosten van de investering te delen door het aantal varkensplaatsen. Er is uitgegaan van 2,78 afgeleverd varken per plaats en een groeitrajec van 87 kg.

Voerkosten

De investering moet worden terugverdiend door besparingen op de voerkosten. Bij de berekeningen is uitgegaan van gelijkblijvende technische resultaten.

Als referentie is een voeropname van 50 kg startvoer à f 44,-/100 kg en 189,25 kg afmestvoer à f 39,-/100 kg genomen (voederconversie = 2,75). De voerkosten per kg groei bedragen dan f 1,10.

In tabel 2 zijn de vetvangingspercentages van het mengvoer per groeifase weergegeven. Deze zijn berekend door middel van rantsoen-opti-

Tabel 1: Investeringsbedragen in guldens van drinknippelsystemen en het verstrekken van alleen wei via drinknippels (excl. BTW en montage).

	aantal vleesvarkensplaatsen		
	500	1.000	1.500
wei	21.500,-	22.000,-	22.500,-
twz	34.000,-	35.500,-	37.000,-
twz + wei	54.000,-	55.500,-	57.000,-
twz + wei + bg	74.000,-	75.500,-	77.000,-

malisatie. Tevens zijn in tabel 2 de bijbehorende prijzen per 100 kg bijprodukten(mengsel) vermeld.

Het verschil in optimaal vewangingspercentage tussen de start- en afmestfase kan oplopen tot 15%. In de praktijk is veelal één circuit in de stal aanwezig. Als vewangingspercentage wordt dan een 'compromis' gesloten omdat in de stal zowel jonge als oudere dieren tegelijkertijd aanwezig zijn. De aanwezigheid van twee voercircuits verdient dan ook de voorkeur.

De prijzen van het aanvullende kernvoer zijn afhankelijk van het vewangingspercentage en de keuze van bijprodukten. De prijzen per 100 kg aanvullend kernvoer bedragen f 1,- à f 2,- meer dan voor 'standaard' mengvoer.

De besparingen op de voerkosten per kg groei zijn berekend door van de voerkosten per kg groei bij drinknippels f 1,10 (= referentie) af te trekken. De besparing per kg groei bij alleen wei, twz, twz + wei en twz + wei + bg bedragen respectievelijk 2,3, 2,8, 5,3 en 6,6 cent per kg groei. Naarmate het vewangingspercentage hoger is, zijn de te behalen besparingen op de voerkosten per kg groei groter.

Zijn drinknippelsystemen rendabel?

Het investeren in een drinknippelsysteem is rendabel als de besparingen op de voerkosten per kg groei groter zijn dan de jaarkosten van de investering per kg groei. Hier wordt ervan uitge-

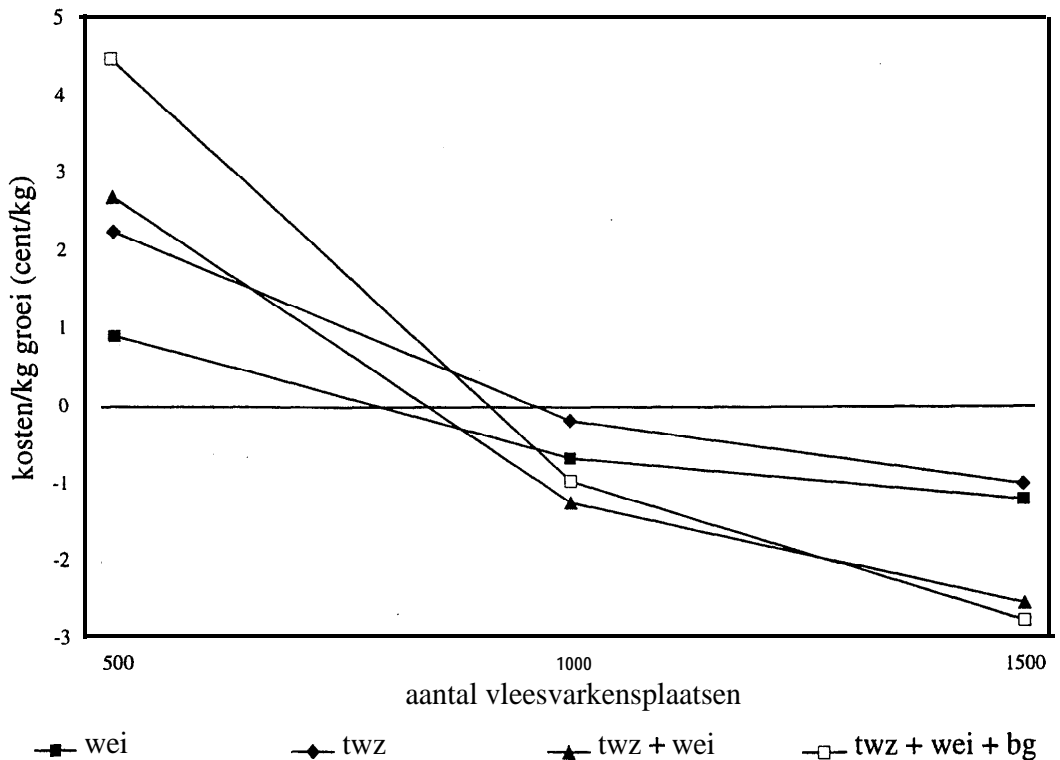
Bron: Dorset B.V.

Weeg-mengtank Rondo-voersysteem.

gaan dat op het bedrijf voorzieningen voor het verstrekken van droogvoer reeds aanwezig zijn. Indien dit niet het geval is, moeten ook de investerings- en voerkosten met een brijvoerin-
stallatie gezien worden. In figuur 1 zijn de jaar- ▶

Tabel 2: Vervangingspercentages (op basis van droge stof) en prijzen (f/100 kg produkt) van de bijproduktenmengsels per groeifase.

	startfase		afmestfase	
	vewangings%	prijs	vewangings%	prijs
wei	15,0%	f 2,27	20,0%	f 2,27
twz	20,0%	f 7,70	35,0%	f 7,70
twz + wei	22,5%	f 3,50	39,0%	f 4,22
twz + wei + bg	30,0%	f 3,88	45,0%	f 4,75

Figuur I : De jaarkosten van de investering minus de besparing op de voerkosten in guldens per kg groei.

kosten van de investering per kg groei minus de besparing op de voerkosten per kg groei van de drinknippelsystemen uitgezet tegen het aantal vleesvarkensplaatsen.

Uit figuur I blijkt dat het verstrekken van alleen wei via drinknippels alleen bij 700 tot 800 vleesvarkensplaatsen rendabel is. Het voeren van twee natte bijproducten via een drinknippelsysteem blijkt echter, ondanks het hogere investeringsbedrag, al bij 850 vleesvarkensplaatsen meer rendabel dan het verstrekken van alleen wei. Vanaf 1.250 plaatsen is het voeren van drie natte bijproducten via een drinknippelsysteem van de onderzochte varianten het meest rendabel (laagste kosten per kg groei).

Tot slot

In geval van gecombineerde mengsels (bv. tarwezetmeel en wei) zijn minder opslagtanks nodig. Dan is de benodigde investering ook lager en worden drinknippelsystemen eerder interessant. Een nadeel van het verstrekken van bijproducten via drinknippels is, dat er nauwelijks controle is op de opnameverhouding tussen energie en eiwit. Bovendien is bij wei meer kans op hoge zoutgehalten. Dit brengt meer risico's met zich mee ten aanzien van de te behalen technische resultaten, Medio dit jaar start op het Varkensproefbedrijf te Sterksel een reeks onderzoeken naar het voeren van natte bijproducten via drinknippelsystemen. ■